

ADVERBELE CU SEMELE DE [+PASIVITATE] ȘI [+RECIPROCITATE] CU VALENȚĂ SUBIECTIV-OBIECTIVĂ

Viorica LIFARI

Catedra Filologie Engleză

The adverb is the part of speech that can render the meaning of voice. These are as a rule those words that are formed from verbs via adjectives. The semantics of these words as introductory ones is of special interest as they give the utterance a particular content in which the author expresses his/her idea about what is being said.

The adverbs denote the meanings of the passive, reciprocal and reflexive voices. The adverbs denoting reciprocal meaning are bivalent on both levels, semantic and syntactic, in comparison with those that render passivity and do not have their subjective valency expressed syntactically. Sometimes the two meanings of voice passive and reciprocal overlap.

Alongside the meaning of voice the adverb expresses the meaning of modality.

Semantica adverbelor obținute de la verbele tranzitive, prin intermediul adjectivelor, conține semul de [+Pasivitate]. Propozițiile ce includ adverbele cu semul de [+Pasivitate] corelează cu cele în care diateza pasivă se formează de la verbul predicat. De exemplu:

(1a) *There is no conceivable reason why there should be any difficulty.* [1, p.287].

(1b) *I might conceivably get somewhere better in Birmingham.* [2, p.287].

Atât adverbele, cât și propozițiile în care sunt întrebuițate indică, deopotrivă, atitudinea subiectului implicit față de cele comunicate. Astfel de adverbe sunt raportate la propoziție în ansamblu și nu doar la o anumită parte a ei, în funcție de cuvinte introductive, ce exteriorizează diferite semnificații ale atitudinii subiective a autorului față de cele relatate.

Lingviștii A.I. Smirnički [3, p.220-224; 4, p.17]; L.M. Medvedeva [5, p.96]; N.Jigadlo, I.P. Ivanova, L.L. Iofic [6, p.298-299] au studiat cuvintele și propozițiile introductive în limba engleză, constatând posibilitatea de a folosi adverbele și cuvintele modale în calitate de cuvinte introductive.

Cuvintele modale apar și ele în ipostaza celor introductive, pe care savanții B.Ilyish [7, p.164], L.S. Barhudarov [8, p.274] și alții le-au calificat drept o parte de vorbire aparte. B.Ilyish include în lista cuvintelor modale adverbe de tipul *undoubtedly* și *presumably*. L.S. Barhudarov susține că cuvintele modale ar constitui o parte de vorbire deosebită, remarcând rolul lor de a caracteriza cele comunicate din punctul de vedere al legăturii eventuale cu alte fapte și evenimente. Acești doi autori identifică membrii introductivi ai propoziției cu cuvintele modale.

Credem că, deși cuvintele introductive ca *undoubtedly*, *presumably* conțin atât semul de [+Apreciere], cât și cel de [+Modalitate], primul exprimă implicit și părerea autorului, de aceea este mai pronunțat, de exemplu:

(2) *That has undoubtedly made Saddam Hussein and others think, as well* (International Herald Tribune, Thursday, 24 October, 2002, p.7).

Semantica adverbelor și a cuvintelor introductive prezintă un interes deosebit, deoarece îi atribuie enunțului un conținut specific, ce denotă atitudinea autorului față de cele spuse. Organizarea logică a propoziției presupune analiza principiilor generale ale mecanismului semantic, condiționat atât de actul comunicativ, cât și de numărul „participanților”, precum și de modul prezentării lor.

Într-o situație, un rol de seamă îi revine persoanei, care recepționează o acțiune sau o stare; gândul presupune un subiect ce urmează a fi indicat. Enunțul conține, alături de subiect, elemente, care dezvăluie atitudinea față de cele comunicate. Acestea, în opinia savantului elvețian Ch.Bally, formează „modusul” determinat ca o operație corelativă, produsă de subiectul gânditor, partea opusă „dictumului”. Lingvistul consideră „modusul” drept o parte principală a propoziției, ce reflectă participarea activă a subiectului în exprimarea gândului. Partea de exprimare a „modusului”, care fixează atitudinea locutorului/autorului față de evenimentele descrise și față de activitatea lingvistică personală, se formează prin intermediul verbului modal (*a dori*, *a gândi*, *a crede* etc.) asociat subiectului modal. De reținut că semnificația propozițiilor este condiționată, în mare măsură, de potențele combinatorice ale semnificației ce o comportă două elemente diferite după sens, raportată la semnificația „modusului” și a „dictumului” [9, p. 55].

„Modusul” poate să nu fie prezentat de două părți ale propoziției, ci numai de una – obiectul, subiectul atitudinii fiind redat implicit.

(3) *Regrettably, it is not an easy plant to grow in this country.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.1214).

„Modusul” poate avea, în calitate de subiect, emițătorul, iar subiectul gramatical poate fi reprezentat de o altă persoană. Posibilitatea de a „separa” subiectul „modus” de cel al propoziției, grație incorporării lui într-un subiect „general”, se observă în propozițiile cu verbul la diateza pasivă, exprimată prin mijloace gramaticale. Funcția principală a diatezei pasive rezidă în formarea propoziției neagentive, realizată la constituirea părților „neagentive” ale propoziției „modus”. De exemplu: (4) *We report that, X reacts more rapidly... to give easily isolable Y. Recently it has been reported that X can be brought into solution by treatment with Y.* O funcție analogică comportă adverbele cu o singură rădăcină având semul de [+Pasivitate]:

(5) *Reportedly, All Qaeda fighters who had fled to Pakistan are now returning.* (International Herald Tribune, Friday, 15 November, 2002, p.8).

Subiectul „modus” este desemnat implicit într-o construcție pasivă exprimată categorial; în cazul când „modusul” se redă prin adverb (negramatical), subiectul procesului este implicat prin semul de [+Pasivitate] în semantica adverbului.

Atunci când verbul tranzitiv la diateza activă manifestă o valență subiectivă obligatorie și una obiectivă, același verb la diateza pasivă se caracterizează printr-o valență semantică asemănătoare și prin una obiectivă sintactică facultativă. Adverbul cu semul de [+Pasivitate] nu include valența subiectivă la nivel sintactic nici ca una opțională, pentru că ea nu se realizează de alte cuvinte. Conchidem că adverbele nu au valență subiectivă sintactică, iar funcția principală a diatezei pasive de a construi propoziții neagentive se actualizează pregnant în adverbe a căror structură semantică presupune semul de [+Pasivitate].

De remarcat următoarea contradicție: într-un enunț cu „modusul” explicit, componenta principală nu este cuvântul ce indică subiectul, dar cel ce exteriorizează gândul – atitudinea subiectului implicit față de conținutul celor comunicate, inclus în partea numită „dictum”. În acest caz, se poate vorbi despre un grad diferit al integrității „modusului”: a) „modusul” desfășurat; b) „modusul” desfășurat incomplet; c) „modusul” nedesfășurat: (a) *I suppose that you mean I am right;* (b) *His idea would be supposed to be right.* [10, p. 101]; (c) *The future supposedly belonged to the fleet-footed leaders of the personal computer industry, Microsoft Corp. and Intel Corp.* (International Herald Tribune, Saturday-Sunday, 16-17 November, 2002, p.13).

„Modusul” se redă prin intermediul adverbelor cu semnificație emoțională și de apreciere: *fortunately, unfortunately, luckily* etc; incluse în propoziție în calitate de „modus”, reprezentate de un cuvânt, asemenea adverbelor cu semul de [+Pasivitate]. Acest tip de „modus” nu este nedesfășurat, ci doar incomplet. Spre deosebire de adverbele derivate cu semul de [+Pasivitate], adverbele semnalate conțin doar un fel de subiect în mod implicit, pe cel definit, personal, iar adverbele pasive, în funcție de semantica lor lexicală, pot implica atât subiectul personal, cât și cel nedefinit și generalizat – personal.

În construcțiile cu forma verbului la diateza pasivă se exprimă subiectul logic, pe când adverbul indică subiectul în mod impersonal. Conchidem că în comunicare elementul „subiectiv” se constituie nu numai prin diateza pasivă, ci și cu ajutorul cuvintelor derivate cu semul de [+Pasivitate]. Adverbul *allegedly*, în calitate de cuvânt „modus”, se atestă în situații când locutorul și subiectul „modusului” sunt persoane diferite, ultimul fiind redat doar implicit. De exemplu: (6) *The crimes he had allegedly committed ...* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.37). Semul adverbului *allegedly* sugerează un subiect personal, nedeterminat și generalizat.

Atitudinea locutorului sau autorului față de cele spuse de o altă persoană se exprimă prin adverbul *reportedly*, ce indică o atitudine neutră a autorului față de cele comunicate și de autenticitatea lor: (7) *Tests reportedly showed that the island would be uninhabitable for one hundred years.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.1227)

Propozițiile inserând adverbe cu sem de [+Pasivitate] sunt polipredicative și polisubiective, spre deosebire de propozițiile cu adverbe introductive lipsite de semul de [+Pasivitate]. De subliniat că polisubiectivitatea presupune polipredicativitatea, și nu invers. Propozițiile ce conțin adverbe de acest tip și cele în care ele nu apar corelează ca expresii indirecte și directe, deși structura organizatorică a ambelor propoziții este simplă.

Structura sintagmatică a propozițiilor analizate implică doar o persoană, pe când din perspectivă pragmatică sunt de evidențiat cel puțin două persoane. Atitudinea autorului față de realitatea redată în propoziție se postulează în lingvistică în calitate de însușire principală a modalității. Apare întrebarea dacă putem să considerăm că adverbele cu semul de [+Pasivitate], introductive posedă semnificație modală.

Lingvistul I.R. Galperin consideră modalitatea drept o categorie ce reprezintă esența procesului comunicativ și se manifestă în varietatea mijloacelor de expresie a atitudinii locutorului față de realitate [11, p.113].

J.Lyons menționează diverse mijloace de exprimare gramaticală a atitudinii locutorului față de conținutul celor relatate, în legătură cu noțiunea de modalitate [12, p.326].

Indiciul privind gradul de autenticitate a celor comunicate de adverbele *allegedly* și *reportedly* descinde din semnificația lor de bază redând caracterul indirect al expresiei. În asemenea propoziții, locutorul sugerează că ideea aparține altei persoane și că cel dintâi nu poartă răspundere despre autenticitatea informației. Prin urmare, adverbul poate fi considerat un indiciu indirect care pune în evidență îndoiala privind autenticitatea celor expuse.

Semantica adverbilor cu semul de [+Pasivitate] denotă necesitatea de a include în categoria adverbilor cu semul de [+Modalitate] și pe cele menționate mai sus: *presumably*, *admittedly*, *believably*, *unquestionably*, *unmistakably*, *undoubtedly*, *indisputantly*, *undeniably*, *unarguably* etc.

Modalitatea exprimată de adverbele în cauză i se „suprapune” modalității comunicării, de aceea L.M. Medvedeva le numește „cvasipredicată” [13, p.107]. Modalitatea drept „cvasipredicată” însoțește predicatul propoziției. În rol de „cvasipredicată” apar atât adverbele cu semul de [+Pasivitate], cât și verbele *dicendi* și *cogitandi* de la care provin adverbele. Ele reprezintă „modusul” desfășurat și nedesfășurat, deoarece nu formează independent predicatul, ci îl însoțesc pe cel din propoziție: (6) *I report*, *It is reported*, *Reportedly*, *I don't doubt*.

Fiind dependente în plan semantic, adverbele au un rol „principal” în plan sintactic, realizând funcția de predicat secundar.

Semantica propoziției modale se schimbă în funcție de adverbul folosit. De exemplu: (1) *They were well paid for their job*; (2) *Presumably they were well paid for their job*. – [+Probabilitate] (aproape de adevăr); (3) *Allegedly they were well paid for their job*. – [+Presupunere], [+Ezitare]; (4) *Undoubtedly they were well paid for their job*. – [+Încredere]; (5) *Regrettably they were well paid for their job*. – [+Încredere], [+Regret]; (6) *Incredibly they were well paid for their job*. – [+Ezitare], [+Aprecieare pozitivă].

Adverbele în discuție exteriorizează grade diferite de autenticitate, ce se datorează subiectului apreciator. Apreciearea și subiectul apreciator sunt determinate de „coexistența” integrității lexicale și gramaticale în cadrul unei unități, în cazul dat, a adverbului.

Referitor la adverbele examinate mai sus, se poate afirma că *allegedly* și *reportedly* redau atitudinea subiectivă a autorului față de cele comunicate, iar semnificația modală este derivată, însoțind semnificația lor lexicală. Adverbele *presumably*, *supposedly*, *admittedly*, *undoubtedly*, *unquestionably*, *unavoidably* etc. reliefează apreciearea subiectivă a celor comunicate de către autor din punctul de vedere al autenticității ei. Semul de [+Diateză] din semantica acestor adverbe presupune un subiect nedefinit și generalizat, căruia i se alătură autorul comunicării.

Adverbul *undoubtedly* indică siguranța locutorului privind cele afirmate, autorul comunicării asociindu-se subiectului implicit nedeterminat, denumit de adverb. De exemplu:

(7) *Even then she would have had no conception of the relative value of the thing; her one thought would, undoubtedly, have concerned the pity of having so much power and the inability to use it.* (Dreiser Th. Sister Carrie, p.88).

Structura semantică a adverbului din mostra (7) cuprinde semele de [+Modalitate] (Încredere), [+Pasivitate] și [+Aprecieare pozitivă].

Adverbele cu prefixele *un-* și *in-* posedă o semnificație negativă, cumulând, alături de semele de [+Modalitate] și [+Pasivitate] pe cel de [+Negație]. Cuvintele cu semul de [+Negație], marcat de alte prefixe, capătă o semnificație pozitivă, adăugându-le. De exemplu: *doubtedly* are sem negativ, dar, atașându-și prefixul *un-*, apare adverbul *undoubtedly* cu o semnificație pozitivă.

Semului de [+Pasivitate] și celui de [+Negație] li se asociază și semul de [+Intensificare]. Atât în stilul beletristic, cât și în cel științific, atestăm exemple în care se exprimă apreciearea autenticității celor comunicate. De exemplu:

(8) *Presumably, formal valuations will only be required when monitoring unveils "substantial" drops in property values.* (Mortgage Information, No2, February 2006, p.1).

Semnificația lexicală a predicatului inițial redând atitudinea indică gradul de încredere, iar semul de [+Diateză] permite omiterea subiectului apreciator. Uneori autorul celor comunicate i se alătură aprecierii

personajului: (9) *This presumably reflects our greater interest, in general, in participants rather than circumstances* [14, p.498] și atunci apare semul [+Agentiv].

A se compara:

(10) *“That’s what the woman says” – said the old man, Clifford presumably.* (Lawrence D.H. *Lady Chatterley’s Lover*, p.87).

În cazul dat, adverbul face posibilă îmbinarea într-o comunicare a vorbirii directe și celei indirecte. În această situație, deosebim cuvintele autorului ce conțin elemente de discurs străin, fapt remarcat de S.D. Kaņnelson. În opinia sa, înregistrarea directă sau indirectă a discursului străin întotdeauna presupune cuvintele introductive, adverbele ce concretizează situația intermediară [15, p.105].

Diateza pasivă exprimată prin mijloace gramaticale prevalează în stilul științific, autorul (Agentul) acțiunii fiind plasat pe planul doi sau nu este menționat deloc, iar pe prim-plan se află obiectul. De notat și construcțiile de tipul „nominativul cu infinitivul” (nominative with infinitive): (11) *The pictures are believed to be identical in images*, unde adverbele derivate cu semul de [+Pasivitate] înlocuiesc construcțiile active de tipul *A must admit* cu *admittedly*. Nu doar verbele la diateza pasivă pot elimina subiectul logic, dar și adverbele derivate cu semul de [+Pasivitate].

Semantica variată a adverbelor modale cu semul de [+Diateză] se deosebește de alte mijloace de expresie a diatezei prin faptul că adverbele denotă posibilitatea ce presupune atât ezitarea, cât și încrederea deplină în cele afirmate. Adverbele *allegedly, reportedly, supposedly* redau ezitarea, iar *undoubtedly, unarguably* etc. Sunt apte a marca încrederea în cele relatate.

Adverbele derivate cu semul de [+Pasivitate] exteriorizează aprecierea emoțională, cu excepția celor modale și de apreciere, dezvăluind compătimirea și regretul față de cele comunicate [16, p.114]. De amintit adverbele: *understandably, comprehensibly, regrettably, predictably, incredibly, unbelievably* ce indică atitudinea de apreciere a subiectului (bună sau rea), formând „modusul” calificativ al exprimării.

Adverbele în cauză, asemenea celor cu sem de [+Modalitate], păstrează semnificația verbului inițial, prin intermediul adjectivului. În dicționare ele sunt fixate, fără definiții. Semul de [+Pasivitate] a lor confirmă definițiile adjectivelor derivate de la care se formează adverbele menționate [17, p.1214, 1589].

(12) *The police were understandably displeased at his driving.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.1589).

Predicatele relației prepoziționale, de la care se formează aceste adverbe, se îmbină obligatoriu cu subiect personal, a cărui atitudine emoțională fixează, subiectul apreciator fiind întotdeauna explicit: *The police were understandably displeased at his driving – I understand why the police were displeased. I would do the same in this situation.*

Dacă în propoziție se folosește un adjectiv derivat ce desemnează atitudinea emoțională, subiectul se subînțelege:

(13) *Heissman, understandably enough, never discussed the past.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.1589).

În acest caz, pe prim loc se află semul de [+Aprecieri pozitivă] urmat de cel de [+Pasivitate], ultimul având un grad scăzut de manifestare.

Adverbele exprimă aprecierea pornind de la un subiect concret la unul cu caracter generalizat:

(14) *They became, engaged. Five years later incomprehensibly, the engagement was broken.*

În cazul dat, observăm atitudinea vorbitorului și părerea altor oameni, aprecierea lor reflectând normele unei societăți. Structura semantică exteriorizează semele de [+Aprecieri negativă], [+Intensificare] și [+Pasivitate].

Natura impersonală a adverbelor cu semul de [+Pasivitate] diferă de sensul impersonal al adverbelor private de acest sem, bunăoară: *unfortunately, luckily* etc. Subiectul implicit al adverbelor cu semul de [+Pasivitate] este unul apreciator, constituind, concomitent, și subiectul procesului, de la care provine adverbul. Adverbele de apreciere emoțională fără semul de [+Pasivitate] subînțeleg un anumit subiect:

(15) *Luckily, at this time he caught a liver complaint, for the cure of which he returned to Europe, and which was the source of great comfort and amusement to him in his native country.* (Thackeray W.M. *Vanity Fair*, p.19) → *I consider him lucky (he was lucky) to have caught a liver complaint ...*

Adverbele de apreciere cu semul de [+Diateză], spre deosebire de cele modale, redau autenticitatea predicției dependente, reprezentând-o ca un fapt real. De exemplu, adverbul *regrettably*, asemenea verbului

to regret, exprimă atitudinea: al doilea argument al construcției pasive, format de verb, este facultativ, fiind adesea omis. Primul argument al construcției active redă regretul față de cele relatate în propoziția subordonată: [+Aprecieri negativă], [+Încredere].

(16) *Regrettably, few of them, if indeed any, have gone to university.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.1214).

Adverbele cu semul de [+Pasivitate], în ipostaza cuvintelor introductive, asemenea altor elemente similare, nu ocupă un loc constant în propoziție, și pot inaugura propoziția. De exemplu:

(17) *Predictably, the affair went hopelessly wrong.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.1128).

Adverbele intercalate între subiect și predicat apar frecvent în frazele cu predicate verbale și nominale. De exemplu:

(18) *He has reportedly instructed his family not to interfere if he tries to kill himself.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.1227)

Adverbele pasive modale ocupă poziții diferite în cadrul propoziției și exprimă un anumit grad de încredere a subiectului implicit. Poziția variată vizează corelația lor fie cu propoziția, în ansamblu, fie cu părți de propoziție separate. De exemplu:

(19) *Clean the car from the top, preferably with a hose and warm water.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.1129).

Adverbul *preferably*, exteriorizând „din exterior” părerea, corelează doar cu „with a hose and warm water” și nu se referă la prima parte a propoziției.

De relevat și funcțiile de legătură ale adverbilor derivate cu sens de pasiv. Uneori două propoziții nu pot fi concepute ca o integritate, iar adverbul realizează legătura dintre ele: (a) *The research was promising.* (b) *It wasted time.*

(20) *Admittedly the research was promising, but it wasted time.*

Uneori adverbele în cauză pot lega nu numai două propoziții simple, dar și alineate întregi.

Adverbele ce conțin semul de [+Reciprocitate] sunt reduse la număr, în comparație cu verbele cu același sens și cu adjectivele reciproce. Asemenea adverbale pot avea și semnificație pasivă, de aceea unele din ele se repetă, de exemplu, *agreeably*, *arguably* și *jointly*.

(21) *As the evening drew on, Andrew and I got agreeably drunk.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.30).

Varianta sinonimică este: *We agree with each other that we got drunk. We got drunk in the same way, reciprocally.* Semnificația reciprocă exprimată de adverb se îmbină cu cea de apreciere și se adaugă la cea redată de verbul ce marchează acordul locutorului față de acțiune. Valența subiectivă este exprimată la ambele niveluri, pe când cea obiectivă se subînțelege. Semele desemnate de adverbul din mostra (21) sunt: de [+Aprecieri], [+Reciprocitate], [+Acord].

(22) *Deforestation is arguably the most serious environmental issue of our time.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.64).

Situația în care se folosește adverbul *arguably* în mostra (22) poate fi redată și altfel: *People argue with each other about deforestation, which is the most serious environmental issue of our time.*

Subiectul implicit al cuvântului în discuție poate fi dedus numai în mod generalizat. În exemplul (22) nici o valență a adverbului nu este exprimată la nivel de suprafață, ceea ce înseamnă că el constituie un context implicit intercalat într-un alt context explicit. Semele desemnate atât de *arguable*, cât și de construcția sintactică sunt: de [+Reciprocitate], [+Modalitate] (ezitare)și [+Aprecieri].

Adverbul *jointly* (*to join – joint – jointly*) ale cărui valențe sunt exprimate la ambele niveluri se deosebește de cele analizate mai sus prin faptul că semul de [+Reciprocitate] coexistă cu cel de [+Pasivitate] și de [+Intensificare]. De exemplu:

(23) *They had a huge argument about their jointly owned car.* (Collins Cobuild English Language Dictionary London and Glasgow 1990, p.783).

Conchidem că diateza gramaticală, redată prin mijloace lexico-gramaticale, are prioritate și în cazul adverbilor, deoarece, dintre toate diatezele semantice examinate, doar cea pasivă și cea reciprocă pot fi notate de aceste cuvinte derivate de la verbe. Verbele reciproce sunt puține la număr, referindu-se doar la activitatea verbală.

Investigația noastră demonstrează că adverbele ce denotă semul de [+Diateză] reprezintă o situație în cadrul alteia, cuvântul marcând atitudinea unei persoane față de cele comunicate în propoziție. Prin atitudine se redă semul de [+Apreciere] și cel de [+Modalitate], ele coexistând cu semul de [+Pasivitate] sau [+Reciprocitate]. Subiectul adverbului, după cum a fost sugerat, este subiect „modus”, ce nu coincide cu cel al propoziției, pe când la diateza reciprocă, poate fi definit personal.

Spre deosebire de adverbele cu semul de [+Pasivitate], ce nu au valență subiectivă sintactică, cele cu sem de [+Reciprocitate] o posedă. Atât adverbele pasive, cât și cele reciproce conțin și alte seme, bunăoară, de [+Modalitate] și [+Apreciere].

Referințe:

1. Collins Cobuild English Language Dictionary. - London and Glasgow: Collins Publishers, 1990. - 1703 p.
2. Ibidem.
3. Смирницкий А.И. Синтаксис английского языка. - Москва: Издательство литературы на иностранном языке, 1957. - 281 с.
4. Смирницкий А.И. Морфология английского языка. - Москва: Издательство литературы на иностранном языке, 1959. - 439 с.
5. Медведева Л.М. Части речи и залог. - Киев: Вища школа, 1983. - 144 с.
6. Жигадло В.Н., Иванова И.П., Иофик Л.Л. Современный английский язык. - Москва: Наука, 1956. - 299 с.
7. Ильиш И.Б. Строй современного английского языка. - Москва, Ленинград: Просвещение, 1965. - 378 с.
8. Бархударов Л.С. Очерки по морфологии современного английского языка. - Москва: Высшая школа, 1975. - 156 с.
9. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка. - Москва: Наука, 1955. - 403 с.
10. Медведева Л.М. Op. cit.
11. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. - Москва: Наука, 1981. - 139 с.
12. Лайонз Д. Введение в теоретическую лингвистику. - Москва: Высшая школа, 1978. - 543 с.
13. Медведева Л.М. Op. cit
14. Lyons J. Linguistic Semantics. - Cambridge: Cambridge University Press, 1995. - 376 p.
15. Кацнельсон С.Д. Содержание слова, значение и обозначение. - Москва, Ленинград: Наука, 1965. - 110 с.
16. Медведева Л.М. Op. cit.
17. Collins Cobuild English Language Dictionary.

Prezentat la 28.02.2007